

WERKPROGRAMMA 2006

CAW/2005-170

1. Inleiding

De Commissie van Advies inzake de Waterstaatswetgeving (verder: de Commissie) heeft het voorliggende werkprogramma 2006 aan de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat aangeboden. Het werkprogramma is tot stand gekomen na overleg met medewerkers van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat (verder: V&W).

Het werkprogramma wordt vastgesteld door de bewindspersonen van V&W.¹ Het werkprogramma wordt overigens niet ‘in beton gegoten’; de bewindslieden van V&W en/of het parlement kunnen de Commissie tussentijds om advies vragen over een niet in dit werkprogramma voorzien onderwerp. Het is ook mogelijk dat de Commissie uit eigen beweging advies uitbrengt over een ander (actueel) onderwerp. Tevens is de werkwijze van de Commissie flexibel: zij brengt niet alleen schriftelijke adviesrapporten en briefadviezen uit, maar is ook beschikbaar voor klankbordgesprekken.

Eind 2004 is de instellingstermijn van de Commissie verlengd tot 1 januari 2007. Voor deze datum zal besluitvorming plaatsvinden omtrent de versoering en verbetering van het rijksbrede adviesstelsel in het kader van het kabinetsprogramma ‘Andere overheid’. In dat verband zal bezien worden hoe de Commissie in het adviesstelsel past. In de loop van 2006 zal er meer duidelijkheid komen over de toekomst van het adviesstelsel en de plaats van de CAW daarin.

Onderstaand zijn allereerst adviesonderwerpen genoemd waaraan de Commissie in 2006 prioriteit zal geven. Daarna worden enkele onderwerpen beschreven waarbij het van de concrete omstandigheden afhangt of de Commissie hierover zal adviseren. Bij elk adviesonderwerp staat kort aangegeven: de aanleiding voor het advies, zo mogelijk een voorlopige vraagstelling, bij wie het initiatief ligt, in welke vorm geadviseerd gaat worden en een indicatie van de tijdsplanning. Tenslotte volgt een overzicht van lopende adviezen, reeds uitgebrachte adviezen en de samenstelling van de Commissie.

¹ Volgens art. 26 Kaderwet Adviescolleges dient de Commissie jaarlijks vóór 1 september een ontwerp voor een werkprogramma aan de Minister van Verkeer en Waterstaat te zenden. De Minister stelt dit werkprogramma vervolgens vast en stuurt het aan de beide kamers der Staten-Generaal. Aangezien de Commissie zich echter in overwegende mate bezig houdt met de ‘natte’ waterstaatswetgeving en de Staatssecretaris van V&W verantwoordelijk is voor het beleidsterrein water, is zij het die het werkprogramma van de Commissie ontvangt, vaststelt en toezendt aan het parlement.

2. Prioritaire adviesonderwerpen 2006

Integratie van waterwetgeving (Waterwet)

- Aanleiding: de Commissie heeft in 2002 een advies uitgebracht over de integratie van waterwetgeving. De Staatssecretaris heeft een Waterwet hoog op de agenda staan voor deze kabinetsperiode. In 2006 wordt het wetsvoorstel voor een Waterwet bij het parlement ingediend. In het voorbereidingstraject heeft de Commissie reeds enkele malen als klankbord opgetreden. In het najaar van 2005 zal de Commissie advies uitbrengen over het voorontwerp van wet. De Commissie blijft beschikbaar om mee te denken over inhoudelijke keuzes die in het vervolgtraject gemaakt zullen worden. In 2006 kan het met name gaan om de concept-invoeringswetgeving (aanpassing overige wetgeving aan de Waterwet) en concepten van algemene maatregelen van bestuur op grond van de Waterwet.
- Vraagstelling: afhankelijk van voortgang wetgevingstraject en adviesbehoefte van V&W.
- Initiatief: Staatssecretaris van V&W of Commissie van Advies.
- Vorm: klankbordgesprekken (evt. in een later stadium adviesrapporten).
- Planning: tweede helft 2006.

Financiering en bestuursamenstelling waterschappen

- Aanleiding: dit voor de waterstaatswereld zeer belangrijke onderwerp was de afgelopen jaren ook reeds in het werkprogramma opgenomen. In februari 2004 verscheen het kabinetsstandpunt over de bekostiging en bestuursamenstelling van het regionale waterbeheer. In september 2004 heeft een eerste klankbordgesprek met de Commissie plaatsgevonden over enkele uitwerkingsvragen. In april 2005 heeft een tweede klankbordgesprek plaatsgevonden over met name bestuurlijk-juridische aspecten. In het najaar van 2005 heeft de Commissie geadviseerd over een concept-wetsvoorstel tot wijziging van de Waterschapswet. In 2006 worden enkele algemene maatregelen van bestuur op grond van de gewijzigde Waterschapswet voorbereid.
- Vraagstelling: t.z.t. nader in te vullen.
- Initiatief: Staatssecretaris van V&W of Commissie van Advies.
- Vorm: klankbordgesprek (evt. gevolgd door adviesrapport).
- Planning: medio 2006.

Wijziging Ontgrondingenwet

- Aanleiding: de Staatssecretaris heeft in mei 2003 de Tweede Kamer geïnformeerd over haar voornemen om de regierol voor de bouwgrondstoffenvoorziening door Verkeer en Waterstaat af te bouwen. In dit kader is onderzoek gedaan naar het nut en de noodzaak van de Ontgrondingenwet. Hierover is gerapporteerd aan de Kamer in november 2004. Tevens is aan de Kamer medegedeeld dat in een vervolgonderzoek de mogelijkheden worden verkend om de Ontgrondingenwet geheel in te trekken

en dat de consequenties ervan in beeld worden gebracht. De Commissie heeft reeds geadviseerd over het wetgevingsrapport betreffende nut en noodzaak van de Ontgrondingenwet. Zij kan zich vinden in de uiteenzettingen en conclusies uit dit rapport. In mei 2005 is onderzoek naar de mogelijkheid van intrekking van de Ontgrondingenwet uitbesteed aan de Universiteit van Groningen en het Instituut voor Bouwrecht (IBR). De Staatssecretaris wenst het onderzoeksresultaat voor advies aan de Commissie voor te leggen.

- Vraagstelling: wat is de mening van de Commissie over de resultaten van het onderzoek van de Universiteit van Groningen en het IBR over de mogelijkheden om de Ontgrondingenwet in te trekken?
- Initiatief: Staatssecretaris van V&W.
- Vorm: adviesrapport.
- Planning: januari 2006.

Europese mariene strategie

- Aanleiding: In het kader van het 6^e Milieu Actie Programma wordt een Europese mariene strategie (EMS) ontwikkeld. In maart 2005 heeft de Europese Commissie (EC) voor het eerst haar voornemen voor een (kader)richtlijn kenbaar gemaakt. Door de lidstaten wordt er verschillend over dit voornemen gedacht. Veel zuidelijke lidstaten en nieuwe toetreders staan in het algemeen positief tegenover een (kader)richtlijn, terwijl landen zoals het Verenigd Koninkrijk, Duitsland, België, Frankrijk en Nederland kritisch zijn. De hiervoor genoemde lidstaten zijn onder meer van mening dat de bescherming van het mariene milieu een onderwerp is van gedeelde competentie tussen de EC en de Lidstaten. De afgelopen 30 jaar hebben de betrokken lidstaten hun verantwoordelijkheid voor de bescherming van het mariene milieu ook zónder EU-richtlijn kunnen invullen, waarbij in regionale organisaties zoals OSPAR en het Noordzee-ministersverband goede afspraken zijn gemaakt voor de bescherming en het gebruik van het mariene milieu. In september 2005 zal de EC een totaalpakket voor de EMS presenteren; in december 2005 zal in de milieuraad een eerste politieke bespreking over dat pakket plaatsvinden. Mede afhankelijk van de uitkomst van de milieuraad kan in 2006 advies aan de Commissie worden gevraagd. Bijvoorbeeld zijn de volgende vraagpunten denkbaar: in hoeverre zijn er juridische argumenten om wel of niet voor een (kader)richtlijn te kiezen met betrekking tot het Europese mariene milieu?; indien de EC de keuze voor een kaderrichtlijn doorzet, op welke manier zou dan recht gedaan kunnen worden aan de verantwoordelijkheid van de lidstaten in deze (minimumharmonisatie)?; hoe verhoudt zich één en ander ten opzichte van het internationale recht (o.a. het VN Zeerechtverdrag)?
- Vraagstelling: t.z.t. nader in te vullen.
- Initiatief: Staatssecretaris van V&W.
- Vorm: klankbordgesprek en adviesrapport.
- Planning: tweede helft 2006.

Europese Hoogwaterrichtlijn

- Aanleiding: In het kader van het EU hoogwateractieprogramma is een richtlijn hoogwaterbescherming in ontwikkeling. Een voorstel van de Europese Commissie wordt eind 2005 verwacht. Een Europese aanpak biedt de komende jaren met de verwachte toename van risico's als gevolg van klimaatverandering een extra instrument om de samenwerking op het gebied van hoogwaterbescherming met de aan ons aangrenzende landen te versterken. Samenwerking vindt reeds plaats in de Rijn en Maas commissies, maar EU regelgeving maakt de grensoverschrijdende samenwerking juridisch verplichtend en zal hierdoor bestuurlijk beter worden verankerd. De richtlijn zal naar verwachting onder meer bepalingen bevatten met betrekking tot overstromingsrisicobeheersplannen. In het kader van de voorbereiding van de Hoogwaterrichtlijn zijn diverse onderwerpen denkbaar waarover de Commissie zou kunnen adviseren; bijvoorbeeld: wat is de verhouding met de Kaderrichtlijn Water en de verdragen over internationale rivieren (bijv. het Rijnverdrag)? De Commissie kan in dit verband voortbouwen op een advies dat in november 2004 is uitgebracht over "Samenwerking over grenzen". Een ander aspect waarover de Commissie zou kunnen adviseren is in hoeverre de hoogwaterbescherming op Europees niveau geregeld zou moeten worden en wat aan de lidstaten overgelaten zou kunnen worden.
- Vraagstelling: t.z.t. nader in te vullen.
- Initiatief: Staatssecretaris van V&W.
- Vorm: adviesrapport.
- Planning: eerste helft 2006.

3. Mogelijke adviesonderwerpen 2006

Waterstaatsrechtelijke aanpassingswetgeving nieuwe Wro

- Aanleiding: wanneer de nieuwe Wet ruimtelijke ordening is aangenomen door het parlement, zullen diverse waterstaatsrechtelijke en andere wetten aangepast moeten worden. Het is wenselijk dat de Commissie t.z.t. over deze aanpassingswetgeving adviseert.
- Initiatief: Minister en/of Staatssecretaris van V&W.
- Vorm: klankbordgesprek (evt. gevolgd door adviesrapport).
- Planning: najaar 2006.

Toepassing Europese Grondwaterrichtlijn

- Aanleiding: In de EU wordt momenteel een nieuwe Grondwaterrichtlijn voorbereid, die straks mogelijk een verruimde mogelijkheid biedt om in bepaalde projecten, waar grondverzet aan de orde is en baggerspecie vrijkomt, deze specie in putten te bergen. Tot 2013 geldt echter de huidige Grondwaterrichtlijn, waarvan de implicaties niet altijd helder zijn. Daarnaast is de Kaderrichtlijn Water inmiddels van kracht geworden. De Commissie zou advies kunnen uitbrengen over de wijze waarop de huidige Grondwaterrichtlijn moet worden geïnterpreteerd in het licht van de Kaderrichtlijn en van de huidige nationale wetgeving. Ook zou de Commissie richtingen kunnen aangeven voor vervolgwetgeving, in de aanloop naar de nieuwe Grondwaterrichtlijn.
- Initiatief: Staatssecretaris van V&W.
- Vorm: adviesrapport of briefadvies.
- Planning: begin 2006.

4. Lopende adviesonderwerpen 2005

Integratie van waterwetgeving (Waterwet)

- Aanleiding: de Commissie heeft in 2002 een advies uitgebracht over de integratie van waterwetgeving. De Staatssecretaris heeft een Waterwet hoog op de agenda staan voor deze kabinetsperiode. In 2006 wordt het wetsvoorstel voor een Waterwet bij het parlement ingediend. In het voorbereidingstraject heeft de Commissie reeds enkele malen als klankbord opgetreden. De Commissie vindt het in dit kader van belang om ook aandacht te besteden aan de raakvlakken tussen de Waterwet en enkele andere onderwerpen, zoals daar zijn de implementatie van de Kaderrichtlijn water, het toezicht in het waterbeheer en de relatie met het wetsvoorstel Algemene Bepalingen Omgevingsrecht. Een bijzondere aandachtsgebied betreft de juridische titel voor de inundatie van bergingsgebieden. Voor zover de Integrale Waterwet naar de mening van de Commissie onvoldoende aanknopingspunten biedt voor een juridische titel ter inundatie van bergingsgebieden, zal de Commissie hierover separaat adviseren.
- Vraagstelling: de Commissie is bij brief van 29 juli jl. verzocht een reactie te geven op het Voorontwerp Waterwet.
- Initiatief: Staatssecretaris van V&W.
- Vorm: adviesrapport.
- Planning: najaar 2005.

Financiering en bestuurssamenstelling waterschappen

- Aanleiding: dit voor de waterstaatswereld zeer belangrijke onderwerp was de afgelopen jaren ook reeds in het werkprogramma opgenomen. In februari 2004 verscheen het kabinetsstandpunt over de bekostiging en bestuurssamenstelling van het regionale waterbeheer. In september 2004 heeft

een eerste klankbordgesprek met de Commissie plaatsgevonden over enkele uitwerkingsvragen. In april 2005 heeft een tweede klankbordgesprek plaatsgevonden over met name bestuurlijk-juridische aspecten.

- Vraagstelling: de Commissie wordt in september 2005 gevraagd een reactie te geven op een concept-wetsvoorstel tot wijziging van de Waterschapswet.
- Initiatief: Staatssecretaris van V&W.
- Vorm: adviesrapport.
- Planning: november 2005.

Heroverweging Wegenwet

- Aanleiding: in het kader van de V&W-wetgevingsoperatie Beter Geregeld die strekt tot stroomlijning, vereenvoudiging en modernisering van de wetgeving wordt bezien of de Wegenwet (1930) integraal kan worden ingetrokken. Deel van de heroverweging zal zijn beantwoording van de vraag of het tegen de achtergrond van de sturingsvisie van Beter Geregeld nodig is elders in de wetgeving voorzieningen op te nemen omtrent de openbaarheid, het beheer en de toegankelijkheid van wegen. Daarbij zal tevens aandacht aan het overgangsrecht moeten worden besteed.
- Vraagstelling: Indien wordt besloten tot intrekking van de Wegenwet, dienen er dan wettelijke voorzieningen, en zo ja welke, te worden getroffen teneinde te waarborgen dat het goede van de in de Wegenwet geregelde materie niet verloren gaat? Is het nodig om actuele behoeften in de afgeslankte wetgeving op te nemen? Als intrekking van de Wegenwet niet mogelijk is, hoe zou een gemoderniseerde en afgeslankte Wegenwet er dan uit kunnen zien?
- Initiatief: Minister van V&W.
- Vorm: adviesrapport, vergezeld van voorontwerp van wet.
- Planning: voorjaar 2006.

5. Uitgebrachte adviezen 2002-2005

1. Adviesrapport inzake de Fundamentele Herziening van de Wet op de Ruimtelijke Ordening	Maart
2002
2. Adviesrapport “Die op water is, moet varen...; Naar integratie van waterwetgeving”	Mei 2002
3. Briefadvies Wijziging ontgrondingenwet	Juni 2002
4. Adviesrapport “Veilig keren, ruim bergen; Herziening Wet op de waterkering”	Juli 2002
5. Adviesrapport “Waarborgen voor een samenhangend beleid voor de Noordzee”	April 2003

6. Briefadvies Evaluatie Tracéwet in relatie tot schadevergoeding en nadeelcompensatie	April 2003
7. Briefadvies Bespoediging van infrastructuurprocedures vanuit wetgevingsperspectief	Juli 2004
8. Adviesrapport “Zicht op grondwater; Een juridisch perspectief op grondwaterbeheer in bebouwd gebied”	Aug. 2004
9. Briefadvies Nut en noodzaak Ontgrondingenwet	Aug. 2004
10. Adviesrapport “De kost gaat voor de baat uit; Juridische instrumenten om ruimte te reserveren voor waterstaatsdoeleinden”	Nov. 2004
11. Adviesrapport “Samenwerking over grenzen; Relatie tussen Europese Kaderrichtlijn Water en internationale verdragen”	Nov. 2004
12. Briefadvies Voorontwerp Wet opheffing juridische belemmeringen	Dec. 2004

Tevens heeft de Commissie diverse klankbordgesprekken gevoerd met medewerkers van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat.

6. Samenstelling Commissie

Prof. mr. A. (Alfred) van Hall - voorzitter
Mr. dr. J.T. (Koos) van den Berg
Prof. mr. P.J.J. (Peter) van Buuren
Prof. dr. P.P.J. Driessen (vanaf september 2005)
Prof. dr. E. (Ellen) Hey
Prof. mr. drs. (Bruno) B.P.M. van Ravels
Mr. dr. H.F.M.W. (Marleen) van Rijswick

Mr. dr. P. (Pieter) Jong - secretaris
M.S. (Marije) Walenkamp - assistente

~~~~~

